Nr. 94 (15.184). Lwów, czwartek 27. kwietnia 1939. Rok LX.
Ч. 94 (15.184). Львів, четвер 27. квітня 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 245-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіов Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . . 15.00 „
піврічно . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Конфіската „Діла".

Вчорашнє (93) число „Діла" підпало конфіскаті за (подаємо як у рішенні львівського городського старости) статтю п. н. „Промова голови УНДО, посла Василя Мудрого, на засіданні ЦК УНДО" від слів „польська політична" до слів „у Польщі", від слів „На відтинку" до слів „українсько-польських відносин" і від слів" „Підкреслюю" до слів „оборони держави".

Конфіската прийшла щойно в год. 3.30 пополудні і тоді поліція забрала ввесь наклад. Ми видали другий наклад. Ось так наші читачі дістали це число „Діла" з великим опізненням не з нашої вини.

Засідання словацького сойму.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. У вівторок відбулось у Братиславі друге засідання словацького сойму, на якім посли зложили присягу та одноголосно приняли закон про заслуги о. Глінки та резолюцію про будову памятника о. Глінки. Крім того затверджено правильник і вибрано кілька комісій.

ПЕРЕД ЗМІНОЮ ЗАКОНУ ПРО НЕВТРАЛЬНІСТЬ АМЕРИКИ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Сенатська комісія закордонних справ приступить з початком найближчого тижня до підготовчих праць над звітом про ріжні проєкти зміни закону про невтральність.

Українські Виборці!

В ДНЯХ 28. І 29. Ц. М. ВІД ГОД. 10. ДО 12 І ВІД 17. ДО 21. БУДУТЬ ВИЛОЖЕНІ В ЛЬОКАЛЯХ ОКРУЖНИХ ВИБОРЧИХ КОМІСІЙ ДО ПУБЛИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСТАТОЧНО УСТІЙНЕНІ СПИСИ ВИБОРЦІВ.

ОБОВЯЗКОМ КОЖНОГО УКРАЇНСЬКОГО ВИБОРЦЯ Є ПРОВІРИТИ, ЧИ ВІН Є ВМІЩЕНИЙ В СПИСІ.

ЯКЩО ВАС ПОМИНУЛИ У СПИСІ, ЗГОЛОСІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО В КАНЦЕЛЯРІЇ ТЕХНІЧНОГО ВИБОРЧОГО КОМІТЕТУ, ПАСАЖ ГАВСМАНА 6. II. П.

ТЕХНІЧНИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ.

Британський уряд ухвалив проєкт закону про обовязок військової служби.

ЛЬОНДОН, ПАТ. БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ВІДБУВ У ВІВТОРОК ПЕРЕД ВЕЧОРОМ 2-ГОДИННЕ ЗАСІДАННЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ СПРАВІ ПРИМУСОВОГО ВІЙСЬКОВОГО ВИШКОЛУ МОЛОДІ. ОБГОВОРЕНО ПОДРІБНО ЗАКОНОПРОЄКТ, ЩО ЙОГО УРЯД ВНЕСЕ В СЕРЕДУ ДО ПАРЛЯМЕНТУ.

Уряд зясовує собі, що під цю пору важко було би ввести звичайну військову службу — він уважає, що обовязковий вишкіл молоді становить максімум того, що тепер є необхідне для оборони краю.

Пізно вечором зібрався окремий комітет, щоб зредагувати заяву, яку Чемберлен виголосить в середу в цій справі у палаті послів. Декларація подасть мотиви обовязкової служби та згадає для заспокоєння лейбурівської опозиції, що разом з обовязком вишколу молоді — отже тягарем для широких мас — введуть тягарі для багатих верств, у першу чергу обмежать надмірні зиски з продукції зброї.

Коли міністр Рібентроп прийме амбасадора Гендерсона?

БЕРЛІН, РАЙТЕР. На основі поважних джерел стверджено, що мін. Рібентроп прийме амб. Гендерсона в середу або в четвер.

РІБЕНТРОП НЕ МАЄ ЧАСУ...

ЛЬОНДОН, ПАТ. Британські урядові кола здивовані, що Рібентроп до тепер не приняв Гендерсона, який негайно по приїзді заявив, що хоче говорити з ним. У німецькім міністерстві закорд. справ відповіли, що Рібентроп дуже занятий, приїде до Берліна щойно вечором, щоб повитати мін. Марковича. В середу Рібентроп буде занятий розмовами з Марковичем, тому розмову з Гендерсоном мусить відложити.

РОЗМОВА МІНІСТРА МАРКОВІЧА З МІНІСТРОМ РІБЕНТРОПОМ.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що Рібентроп приняв у вівторок вечором мін. Марковича. Оба міністри закордонних справ обговорювали питання, що торкаються Німеччини та Югославії.

„Національна ґвардія" в Румунії.

БУКАРЕШТ, ПАТ. Урядовий монітор помістив реґулямін помічної організації фронту нац. відродження — т. зв. „національної ґвардії". Як виходить з правильника, „нац. ґвардія" як помічний орган „фронту" матиме такі завдання:

1. Пропаґувати політ. доктрину „фронту";
2. Співпрацювати при підготові населення до пасивної оборони;
3. На випадок війни незмобілізовані члени „нац. ґвардії" будуть співпрацювати з військовим командуванням над збереженням ладу.

Король декретом заіменує командантом „ґвардії" ґенерала у стані спочинку, який буде членом начальної ради „фронту" та матиме до помочі штаб під проводом старшини у стані спочинку.

Членство „ґвардії" добровільне. Члени діставатимуть ремунерацію з фондів „фронту". Відділи „ґвардії" можуть бути озброєні.

Крім того правильник подає організаційну схему „ґвардії".

ФРАНЦУЗЬКИЙ АМБАСАДОР ВИЇХАВ ДО БЕРЛІНА.

ПАРИЖ, Авас. У вівторок в год. 19.15 виїхав з Парижа до Берліна французький амбасадор Кульондр.

Райхстаґ збереться в пятницю в 12 годині.

БЕРЛІН, ПАТ. Появився декрет з підписом Ґерінґа, що скликує райхстаґ на 28. ц. м. на 12-ту годину вполудне. Одинокою точкою програми буде промова Гітлера, яку передаватиме радіо. Підчас промови замкнуть усі бюра та крамниці.

У цьому засіданні перший раз візьмуть участь посли з Мемеля та з Чехії і Моравії.

ПОСЛИ З НОВОПРИЛУЧЕНИХ ЗЕМЕЛЬ.

БЕРЛІН. Німецьке Інформаційне Бюро повідомляє, що покликано 5-ох послів з Праги, Іглави, Брна і Будейовіц, які будуть репрезентувати німців з Чехії та Моравії. Пізніше з Мемелю покликано 2-ох послів.

—o—

МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ РУМУНІЇ ЇДЕ ДО ПАРИЖА.

ПАРИЖ, ПАТ. Мін. Ґафенку приїде до Парижа в середу в год. 23. Відтіля відїде він у суботу до Риму.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Мін. Ґафенку відбув у вівторок розмови з Чемберленом, Галіфаксом і американським амбасадором, опісля приняла його на сніданку королівська пара.

Буджетовий прелімінар Великої Британії.

630,000.000 ФУНТІВ НА ЗБРОЙНІ СИЛИ.

ЛЬОНДОН, ПАТ. Канцлер скарбу предложив палаті громад прелімінар буджету на 1939—40 р.

Прелімінар передбачує коло 630,900.000 фунтів на оборону, з чого 250,000.000 покриє звичайний буджет, решту позички. Разом прелімінар передбачує 942,000.000 розходів і 913,000.000 доходів. Ріжницю 24,000.000 фунтів покриє підвишка деяких податків.

КРЕДИТИ НА АМЕРИКАНСЬКУ АРМІЮ.

ВАШИНГТОН, ПАТ. Сенат затвердив кредити на армію на буджетовий рік у висоті 508,000.000 долярів.

Поворот ґенерала Ляйдонера до Естонії.

ТАЛЛІН, ПАТ. У вівторок перед полуднем вернувся з Польщі ґен. Ляйдонер з жінкою та почотом. На двірці повитав його премієр з міністром військових справ, шефом ген. штабу, кількома міністрами, польським послом і ін.

—o—

ШИРІТЬ НАШ ЧАСОПИС!

Ц. К. УНДО.

Львів, 25. квітня 1939.

Найбільш характеристичною рисою нарад Центрального Комітету УНДО, які при великій фреквенції членів відбулися минулої суботи, був спокійний настрій. Ніякої паніки, ніякої гарячковости, ніяких познак якоїсь нервовости, що її можна б оправдувати подіями останніх тижнів. Не маємо сумнів, що та **зрівноваженість** — найбільш додатня позиція, що її цілком обективно можна вписати на рахунок нинішніх українських відповідальних діячів у Польщі. Очевидно, в ніякому товаристві нема 100%-ої однозгідности, бо це річ не тільки індивідуального світогляду, але й темпераменту. Але можна сміливо твердити, що однаково заприсяжений оптимізм, який навіть у найсумнішій ситуації радий бачити зародки блискучої будуччини, як і гістеричні оклики панікерства — не мають доступу до тієї верхівки, яка вміє у практиці зберігати свою тезу про вищість розумового чинника у політиці над чинником емоціональним.

„Не ведім політики за підшептами страху, що ось можуть нарід стрінути масові репресії... Не вірмо, що кожна війна принесе нам користь, бо може бути й така війна і такий її кінець, які нашої національної дійсности не поліпшать... Не гарячімся, щоб уже, відразу, негайно творити якісь концепції, які мали б принести нам спасення... Не журімся, що вся українська нація буде задивлена тільки в якогось одного протектора чи партнера, на якому може програти, бо сьогодні нація вже достаточно зрічникована, не штучними поділами, тільки органічно... Не шукаймо теж тіней від лямпи, тільки признаймо, що внутрішні українські відносини освітлені сьогодні проміннями світла, якого ще кілька місяців тому не було та яке дає підставу вірити у здоровий інстинкт нації та здорову думку проводу... Не час бавитись у формули доскональої демократії, тільки треба завірити гуртові людей, покликаних на те, щоб із кожної ситуації находити можливо найкращий вихід..."

Такі й тим подібні думки чули ми у дискусії (головно в промові одного промовця, члена Президії УНДО) і вони були безумовно **висловом загальної опінії зібраних.** Найбільшою активністю буває іноді в житті народу — спокій, свідомість того, що можуть виникнути ріжні можливости, на які треба бути приготованими, не гарячкуватись і — працювати, знаючи, що в теперішній ситуації всеодно якенебудь наше рішення поза рішенням працювати та організуватись — не всилі б змінити нашої національної дійсности у позитивному дусі. Всякі поклики до іншої активности — це тільки гістерія, брак влади над своїми нервами або — думання катеґоріями чужонаціональної, не рідної української політичної рації. „Не будемо нічиїми пахолками, не будемо служити нічиїм національним інтересам, крім інтересу українського" — кликав один учасник нарад. Коли пригадаємо розмірно недавню українську політичну думку, з подібних часів із 1914-го року, коли наші маси не вміли ще ясно проводити лінії поділу поміж самостійним українським національним інтересом та інтересом австрійським або габсбурсько-династичним, то мусимо підкреслити величезний поступ: свідомість потреби керуватися тільки і виключно власним національним інтересом є сьогодні вже власністю не тільки провідних політичних кол, але й найширших кол рідного громадянства.

Останні події не захитали тією основною напрямною української політики у Польщі, яка складається з двох елементів: 1) **почуття всеукраїнської національної спільноти та 2) бажання добути собі тут, у Польщі, повноту прав,** щоб могти „погодити в Польщі українську національну рацію з польською державною рацією". Не сталося нічого такого, що казало би відмовитись від цих двох вихідних точок української політичної думки у Польщі та української практичної політики.

Не диво, що ці дві засадничі правди підкреслені найбільше у програмовій промові голови УНДО. Він не цурався признати голосно й одверто, що біланс усіх зусиль довести до поправи долі українського народу у Польщі на засаді польсько-українського порозуміння — на жаль — досі наскрізь неґативний. Заявив готовість надалі працювати у тому напрямку, надалі триматися тієї засади, але ні кроком не поступатись у боротьбі за ґарантію та переведення в життя повної правовости супроти українського народу у Польщі та за заспокоєння його збірних національних потреб.

Добре сталося, що в нинішніх часах Центральний Комітет не бавився у стилізацію якихось довгих і закарлючних резолюцій. Резолюція одобрення згаданої програмової промови та друга резолюція, яка підтверджувала і скріплювала право Екзекутиви партії приймати постанови, обовязуючі всю партію та фактично величезну більшість українського народу у Польщі, — були найкращим виявом зрілого спокою і рівноваги з минулої суботи. Радіємо, що становище, що його від початку цих неспокійних місяців, тижнів і днів зайняло „Діло" — є становищем усіх відповідальних українських політичних діячів. ік.

З польської преси.

Розмова амбасадора фон Мольтке з мін. Беком.

В одному з попередніх чисел „Діла" навели ми за виленським „Словом" уривки статті французького тижневика „Кандід" про розмову мін. фон Рібентропа з польським амбасадором Ліпським у справі німецьких вимог. Відоме було, що подібну розмову відбув німецький амбасадор у Варшаві фон Мольтке з польським міністром закордонних справ Беком. Варшавський оенерівський щоденник **„АБЦ"** (ч. 119 з 24-го квітня ц. р.) подає про ту розмову інформації, які зібрав і надрукував у щоденнику „Парі Суар" відомий французький журналіст Роберт Данжон. Він описує розмову мін. фон Рібентропа з амбасадором Ліпським тасамо, як це було в „Кандід" і після того пише:

„Безпосередньо після тієї розмови амбасадор Ліпський поїхав до Варшави, де представив польському урядові зголошені дезидерати Німеччини.

„Того самого дня німецький амбасадор у Варшаві фон Мольтке був у міністра Бека і запросив міністра закордонних справ Польщі до Берліна на конференцію з канцлером Гітлером і міністром Рібентропом. Мольтке представив міністрові Польщі думку міністра Райху Рібентропа, який ствердив, що польсько-німецькі взаємини, які добре укладаються, треба би ще поправити і продовжити пакт неаґресії на дальших 15 літ, але це вимагає, щоб Польща виконала деякі умовини. Це такі справи: управильнити справу Данціґа, вирішити справу автостради через Поморя, обговорити справу Богумина. Амбасадор подав приклади, як собі уявляє вирішення тих справ. Вкінці Німеччина бажала би собі, щоб Польща приступила до протикомінтернівського пакту.

„Міністр Польщі у відповіді ствердив насамперед, що не може скористати з запросин до Берліна. Ця відповідь мін. Бека була така: „Підготовляюся до подорожі до Льондону і ця подорож для мене дуже важна. Це для мене велика честь — запросини до Берліна, але гадаю, що про цю справу можемо поговорити колись пізніше".

„Коли по такій відповіді амбасадор Мольтке встав, щоб попрощатися, мін. Бек стискаючи на прощання руку додав: „Крім цього я хотів попередити, що польський уряд вирішив покликати до зброї коло 600 тисяч людей".

„Після тієї розмови амбасадор Німеччини виїхав до Берліна."

Так — закінчує свою статтю „АБЦ" — згідно з реляціями французької преси виглядали польсько-німецькі розмови. Але як вони виглядали насправді, про це могли би сказати тільки їх учасники.

Хто репрезентує ідеольоґію Озону?

В „Ґазеті Польскій" появилася недавно редакційна замітка, що головний редактор того щоденника полк. Мечислав Стажинський почав кількатижневу відпустку і за той час його заступатиме д-р Здзіслав Шталь. У звязку з тією заміткою п. М. Недзялковський пише у **„Роботніку"** (ч. 113 з 23-го квітня ц. р.):

„П. Шталь належить до тієї ґрупи учнів Романа Дмовського, що прилучилася до „санаційного" табору дуже недавно, ледви перед кількома роками. П. К. Грабик, який веде „Курієр Поранни", належить до тієї самої ґрупи. Таким чином оба головні щоденники „Обозу Зєдночення Народовеґо" — коли мова про „Ґазету Польску" на кілька тижнів — у руках людей одного означеного середовища, середовища, яке називалося мабуть „Звйонзек Млодих Народовцуф". Не ручу за точність поданої назви. На всякий випадок щось у цьому роді. Що-ж це за середовище?

„Ці люди виховалися у психічній атмосфері „народового" руху; у школі Романа Дмовського формували свою „ментальність", свій підхід до державних проблем, до суспільно-господарських і культурних справ Польщі. В якомусь моменті „забравши ляри і пенати" перемандрували до рядів ББВР, щоб знайтися вкінці в ідейному проводі „Озону". Бо ідейним проводом кожного руху є завжди і всюди його публіцистика.

„Але ідейного виховання, але „ментальности", витвореної в якійсь школі, не можна змити якби губкою з людських мозків і з людських сердець. Тому дійшло до такого парадоксу, що учні Романа Дмовського мають репрезентувати малощо не „монополістично" ідеольоґію „Обозу Зєдночення Народовеґо", який підкреслює при кожній нагоді, що хоче черпати з джерел думки Йосифа Пілсудського, з ідейних джерел І. Бриґади. Це парадокс. Але це не припадок. Це просто познака тієї еволюції, яку пройшли провідники „Обозу Зєдночення Народовеґо" від тих днів, коли І. Бриґада була змістом їх думання і відчування."

П. Недзялковський радить усім тим, що мають право казати про себе „ми Перша Бриґада", щоб поміркували глибоко над темою і вислідами тієї еволюції.

Польська політика, жиди і справа мира.

Цієї справи торкнувся п. Ян Королец у своїй статті п. н. „Патріотизм і фрази“ у щоденнику **„АБЦ“** (ч. 118 з 23-го квітня ц. р.). Підкресливши, що у днях важкої міжнародньої ситуації у польському народі вибухнув „живим полумям патріотичний настрій та охопив усі серця“, п. Королец пише:

„Патріотичне почування може часами заслонювати очі на дійсність. Обовязком поляка в нинішній добі є вірити у справжню могутність, яка є в польському народі. Обовязком є непохитно вірити в те, що польський нарід може і мусить вийти з найважчих проб переможно, але та віра зовсім не однозначна з замиканням очей на дійсність, з замиканням очей на помилки й недомагання сьогоднішньої хвилини. Навпаки, сильне патріотичне почування повинно помагати нам винаходити ті недомагання, які нас сьогодні послаблюють, на те, щоб усунувши їх скріпити ще більше силу народу.

„Небезпека викривання здорового й могутнього патріотичного почування в Польщі загрожує нам передовсім тому, що на великому патріотичному почуванню польського народу намагаються грати жиди. Жиди, ті постійні пропаґатори пацифізму й інтернаціоналів у Польщі, хочуть нині поставити на польський патріотизм, хочуть ужити його як своеї зброї до помсти над Гітлером. І тому всякі представники вибраного народу виписують патріотичні статті і відозви з таким самим запалом, як ще недавно виписували наклики до пацифізму та роззброєння. А тому, що для них це тільки фраза, є загроза, що вони заллють тією фразою також польське громадянство.

„З цього боку нам загрожує ще інша небезпека: жиди хочуть війни. Поляки, хоча завжди готові на війну, хочуть мира, ясна річ мира, що відповідає чести й гідности народу. Тому жидівська пропаґанда нераз цькує до війни і в таких умовинах, де вона не відповідає справжнім інтересам польського народу. І на небезпеку того цькування треба теж мати відкриті очі.“

Польський нарід хоче мира — каже п. Королец — не для якихсь пацифістичних мрій, але тому, що в цьому моменті того вимагає інтерес народу.

—o—

Акція у справі спольщення ходачкової шляхти.

Як ми вже згадували, 16. ц. м. відбулася в Перемишлі при участи львівського воєводи п. Білика та командантів львіського і перемиського корпусу конференція представників польської преси, скликана з почину Управи Головного Союзу Ходачкової Шляхти. Метою конференції було зацікавити всю польську пресу і через неї все польське громадянство акцією „відзискання для Польщі зрущеної ходачкової шляхти“.

Які настрої, погляди і наміри одушевляють провідників управи Союзу Ходачкової Шляхти, зілюстрував у своїй промові предсідник Союзу ксьондз декан полковник Антін Мйодонський. Початок цієї промови такий:

„Тему реферату становлять національні відносини у південно-східній Галичині (в оригіналі: Малопольщі) у звязку з проблемою ходачкової шляхти. Східна Галичина (Малопольща) творить частину нашої Батьківщини і займає 1/6 частину цілости нашої держави та 1/5 її оборонної сили. Ця проблема мало відома. Дехто думає, що у Східній Галичині є польська меншина, яка повинна тихо сидіти, не каламутити спокою та шукати шляху до співжиття з другою частиною населення, яка є сильна, ідейно та економічно зорґанізована. Ці передпосилки фальшиві. **Польський нарід ніколи тут не був, не є і не буде меншиною, бо є тепер, був від століть і все буде господарем.** Бо ми створили тут культурне і господарське життя цих земель та власною кровю утримали ці землі при Польщі.

Є серед нас такі, що рекламують величезну економічну орґанізацію українського (в оригіналі: руського) народу. **Без цитування багатьох чисел вистане тямити нпр., що польські молочарні в південно-східніх воєвідствах переробили 110 міліонів літрів молока, тоді як „Маслосоюз“ тільки 82 міліони.**

Нас ошоломлює ця економічна потуга українців (русинів) так, наче б вона опанувала ціле економічне життя тутешніх земель. Наведу слова одного шляхтича, що він їх сказав у часі прогульки у Ґдині: **„За один польський корабель чоловік купив би собі всі українські (руські) кооперативи і ще лишилось би дещо на горівку“.** Через цю людину промовила правда і зрозуміння могутности польського народу. Бо чим є супроти Ґдині, Ц. О. П. цілий той „Маслосоюз“ чи „Сільський Господар“ і ті їхні економічні установи, які подаються на цілій лінії, коли польське життя, віднайшовши свою силу та пруживість, росте щораз більше на силі?

Інші твердять, що числа населення кажуть у нашу некористь. Серед міліона 600 тисяч тих, що подали як свою домашню мову українську (руську), є **900.000 ходачкової шляхти (!)**, яка говорить про себе, що є військовими осадниками, тільки 400 років старшими від теперішніх. Коли б оглянути їхні родові документи, ми пізнали б, що це мазури сандомирщани, великополяни. Вистане пізнати їх назвища. **Коли б нам удалося зревіндикувати для польщини цілу шляхту, то у трьох південно-східних воєвідствах було б 4,3 міліона поляків (!!).**

Тимчасом памятаймо, **що на ЦИХ ЗЕМЛЯХ Є 80 ВІДСОТКІВ НАФТИ, ЩО НА ЦИХ ЗЕМЛЯХ Є ПОДІЛЬСЬКИЙ ШПИХЛІР, ЩО НА ЦИХ ЗЕМЛЯХ ПАСУТЬСЯ ВІВЦІ, ЯКІ ДОСТАВЛЯЮТЬ ВОВНУ І КОЖУХИ ДЛЯ ПОЛЬСЬКОГО ВОЯКА.** Про стратеґічні, господарські та комунікаційні вартости цих земель не згадую. **Ці землі мусять лишитися польськими і памятаймо, що капля нафти є, як казав Клемансо, варта каплі крови вояка.**

Ми нарід великої культури, який зорґанізує славянські народи проти німецької та російської заборчости. **Мусимо знайти собі силу, щоб здавити тих, які в межах нашої держави унеможливлюють нам здійснення нашої історичної місії.**

Ми створили Союз Ходачкової Шляхти, ЩОБ ЗРЕВІНДИКУВАТИ ДЛЯ ПОЛЬЩИНИ 900 ТИСЯЧ УКРАДЕНИХ (!!) НАМ ДУШ. Питають нас, чи вдасться нам наша акція, чи це не запізно. Відповідаємо: Польща вічна і має час. 20 літ незалежности ми будували польщину від румовищ, ми не мали часу зачинати працю над шляхтою. Щойно тепер ця справа дозріла.

Не можемо пятнувати тутешнього громадянства, що не працювало досі над шляхтою. В часі світової війни воно пішло до леґіонів, а по війні в центральній Польщі на інших становищах будувало Польщу. І через те ми виявлені на цих землях. Тепер є ліпше: військо, **влада та громадянство знайшли спільну мову та зміцнюють тут польщину.**

Ходачкова шляхта — це ніщо інше, як тільки військові кольоністи, яким польські королі за рани і за кров приділювали землю, щоб тої землі боронили. В періоді розборів загарбали цій шляхті все, навіть мову, але не загарбали їй крови і та кров і та лицарська традиція відзиваються в ній та є тою ниткою, яка вяже шляхту з Польщею і привертає її до польщини.

900 тисяч ходачкової шляхти вертається до польщини через Союз Ходачкової Шляхти. (Оплески).

Ми не є рухом, що відновлює кастовість. У наших кружках Союзу Ходачкової Шляхти 50 голов є селянського походження, бо нашою девізою є, що не той шляхтич, хто має герб, але хто шляхотно живе, шляхотно працює для Польщі та носить шляхотність у серці“.

З цією промовою о. Мйодонського зсолідаризувався в дискусії воєвода п. Білик. Він сказав: Самою своєю присутністю на пресових зборах даю доказ зацікавлення справами, що їх тут обговорюють. Коли ще промовляю, то тому, щоб відповісти на низку питань, які тут порушено і повідомити вас про мої погляди, тези та способи їх здійснення. Виводів о. Мйодонського, барвної промови п. ред. Байсаровича я слухав з найбільшим зацікавленням. Коли йде про основні справи, що їх тут заторкнули, то хочу повідомити, що **ті всі, які є відповідальні за долю держави на цій землі, мають у памяті одну девізу: що ця земля завсіди і на віки мусить бути польська, бо без цієї землі Польща не може мати забезпеки самостійности і могутности, бо без неї могла би стати іграшкою в чужих руках.** Це аксіомат, для якого не треба обоснування. Всі мої ходи та всі мої зусилля роблю, маючи це на увазі. Для нас, що знають шлях, по якому Польща йде до величі, це непотрібне, **одначе слабодухам заявляю, що ця проблема ніколи і з ніким не може бути предметом дискусії.** Я сказав про це перед ро-

ком з бальконy театру у Львові, що ніколи та з ніким не станемо дискутувати про приналежність цієї землі до Польщі. Це така правда, як те, що в цій хвилині світить сонце. Маю право закомунікувати вам диспозицію мого шефа. Премієр вимагає від мене справедливости та сили. Коли я слухав реферату о. Мйодоньского, я був спокійний, бо предсідник Союзу Ходачкової Шляхти сказав: „Ми нікого не хочемо винародовлювати". Це мені вистачає. Бо діяльність Союзу не звертається проти другого народу, але змагає до скріплення польського елементу, який тут є. Друга теза про витягнену руку до співжиття з національною меншиною мені теж вистачає. Громадянство може бути певне, що я матиму на оці справедливість для всіх та все репрезентуватиму силу Річипосполитої.

Комендант перемиського корпусу ґен. В. С. Вечоркевич вислав при кінці зборів до маршала Ридза-Сьміґлого таку телеграму: „Шлемо Тобі, Пане Маршале, звіт, що на Південно-Східних Землях тримаємо варту і що змінимо польщину земель через відзискання для Польщі зрущеної ходачкової шляхти". („Всхуд" з 23. IV. 1939).

О. през. Волошин повернеться до Ужгороду?

Варшава, 24. квітня.

За інформаціями визначних польських політиків, що приїхали саме з Ужгороду до Варшави, панує на Закарпатті загальне переконання про швидкий поворот о. Волошина до Ужгороду.

Перші — як нас інформують — поширили на Закарпатті цю вістку тамошні німці.. КТВ.

*

ЗАЯВА МІН. ДЕ КОЗМИ У СПРАВІ ПОВОРОТУ О. ПРЕЗ. ВОЛОШИНА.

ВАРШАВА, АТЕ. Кореспондентові АТЕ мадярський мін. де Козма заявив: „Поголоски, що їх поширює частина закордонної преси про переговори між мадярським урядом і б. прем. Волошином не відповідають правді настільки, що мадярський уряд рішився не дозволити на поворот утікачів з Підкарпатської Руси, яких там „спровадив" (?) український уряд як напливовий елемент. О. Волошин є тепер мадярським громадянином і не виключене, що уряд дозволить на його поворот, але це не має ніякого політичного значіння. Щож торкається української справи на Підкарпатській Руси, де Козма ствердив, що мадярський уряд не признавав ніколи істнування України чи пак українського народу і знає лиш русинів та Русь".

Цю заяву подаємо з журналістичного обовязку і на відповідальність джерела.

„Карпатороси" не хочуть автономії.

БУДАПЕШТ, ПАТ. Посол до мадярського парляменту Возарі заявляє на шпальтах мадярського щоденника „Аз Ешляко", який виходить на Закарпатті, що „карпаторусске" населення зовсім не хоче автономії, бо воно переконане, що без автономії буде мати в межах мадярської держави запевнений добробут і культурну свободу.

Німеччина не закинула проєкту будови автостради через Карпатську Україну

Льондонський кореспондент І. К. Ц. обговорюючи у своїй кореспонденції наглий виїзд Гендерсона до Берліна, при кінці тієї кореспонденції подає, що неправірені вістки кружляють, що Німеччина не закинула проєкту будови автостради через Словаччину, Карпатську Україну та Румунію до Чорного Моря та що небавом Берлін натисне на Будапешт, щоб він погодився на будову такої екстериторіяльної автостради через Карпатську Україну.

Нічого не змінилося у становищі Югославії.

БІЛГОРОД, ПАТ. Урядові кола заявляють, що вони не мають нічого додати до проголошеного по венецьких розмовах комунікату. Ті кола підкреслюють, що становище Югославії зовсім не змінилося. Завдяки свому географічному положенню Югославія займає супроти держав осі своєрідну ключеву позицію на Балкані. Невтральність Югославії у конфліктах між великодержавами, її співпраця з великими сусідами та льояльність до своїх балканських союзників є гарантією миру для Балкану та й самої Европи. У тих умовинах мало імовірне приступлення Югославії до протикомінтернівського пакту. Перш усього італійський уряд зовсім певно не поставив справи в таких рамках, автім завдяки своїй внутрішній політиці та її потребам Югославія вже від довшого часу опинилася на лінії держав такого пакту, якщо йде про те, щоб протиставитися комуністичній пропаганді. Вкінці таке рішення, приступити до пакту, який обіймає бльок держав, не можна прийняти без попередньої глибшої призадуми та нарад з іншими балканськими державами. В Югославії кладуть сильний натиск на повну солідарність Югославії з іншими балканськими державами. Якщо йде про підготову до розвязки югославянсько-мадярських справ, які стратили багато зі своєї гостроти, обі сторони виявляють тепер добру волю в тих справах.

Чистка серед Глінкової ґвардії.

ПРАГА, „А-Зет" повідомляє з Братислави, що шеф Глінкової Ґвардії Шаньо Мах перевів основну чистку серед урядовців та старшин ґвардії, багатьох із них здеградував, багатьох арештовано. Одночасно він видав наказ, яким заборонено членам ґвардії входити в компетенції органів безпеки та переводити домашні ревізії, чи арештування.

—o—

І НОРВЕҐІЯ НЕ ВВАЖАЄ, ЩОБ НІМЕЧЧИНА ЗАГРОЖУВАЛА ЇЙ.

ОСЛЬО, ПАТ. Міністр закордонних справ Норвеґії дав неґативну відповідь на німецькі питання: чи Норвеґія вважає себе загроженою, та чи уповажнила Рузвельта до його відомої декларації.

Мін. Кот додав, що норвежці здають собі справу з небезпеки, яка загрожувала б їм на випадок загальної війни, тому Норвеґія видала б тоді постанови, що далиб їй змогу зберегти невтральність.

У ЧЕХІЇ ОБОВЯЗУЄ НІМЕЦЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО.

ПРАГА, ПАТ. В урядовім деннику Німеччини появився розпорядок, згідно з яким німецькі правні приписи обовязуватимуть на території протекторату, коли закон передбачує це виразно, або коли це випливає з німецького законодавства.

Приписи для протекторату оголошуватимуть по німецьки в німецькім урядовім деннику, крім того по німецьки (на першім місці) та по чеськи в окремім „Деннику розпорядків для Чехії та Моравії" що почав виходити в Берліні.

АМБАСАДОР КУЛЬОНДР ТАКИ ВЕРТАЄТЬСЯ ДО БЕРЛІНА.

ПАРИЖ, ПАТ. У вівторок вечором вернувся до Берліна французький амбасадор Кульондр, якого відкликано до Парижа по анексії Чехії, щоб зложив звіт; опісля він дістав відпустку.

НОВИЙ ЗАМАХ У ГАНКОВ.

ГАНКОВ, ПАТ. Коли нова міська влада перебирала урядування, вибухла бомба, вбиваючи 7-ох китайців та ранячи 36-ох.

Японське військо негайно окружило дільницю, в якій виконано замах.

—o—

АРАБСЬКИЙ СТРАЙК В ЄРУСАЛИМІ.

ЄРУСАЛИМ, ПАТ. На протест проти масових арештувань араби проголосили страйк. Усі арабські крамниці замкнені.

ВИДАННЯ, ЩО ВТРАТИЛИ ДЕБІТ.

ВАРШАВА, ПАТ. У „Моніторі Польськім" появився розпорядок міністерства внутрішніх справ, що відбирає дебіт таким виданням: книжці „За Україну", що появилася в Едмонтоні, часописі „Дер обершлезіше Вандерер" (Ґлайвіц") та німецькій мапі „Дойчлянд Фібель".

—o—

Шкільний плебісцит.

ОГОЛОШЕННЯ ОРЕЧЕНЬ ШКІЛЬНОЇ ВЛАДИ І ВІДКЛИКИ.

Заіснувала остання фаза цьогорічного шкільного плебісциту за українською мовою навчання.

На підставі §. 9. виконного міністеріяльного розпорядку з 25. листопада 1938. р. (В. З. Р. П. ч. 94, поз. 637) повітовий шкільний інспектор має найдальше до 1. квітня предложити шкільному кураторові умотивовані внески в справі мови навчання в тих школах, щодо яких батьки дітей у шкільному віці своєчасно внесли шкільні декларації. Шкільний куратор має до кінця травня видати оречення про мову навчання в даній школі. Це оречення має бути вивішене прилюдно у волосному уряді, а оскільки в даній місцевости нема волосного уряду, то на іншому видному місці в осідку солтиса. Крім того таке рішення мають дістати: один з тих, що підписали декларації за українською мовою навчання та один з тих, що підписали декларації за державною, себто польською мовою навчання.

Заввага: Тут звертаємо увагу на ріжницю прилюдного оголошення кураторського оречення про мову навчання на підставі виконного розпорядку з 7. січня 1925 (В. З. Р. П. ч. 3, поз. 33) — „якщо в дотичній шкільній окрузі нема волосного уряду, то оречення слід вивісити в іншому видному місці, положеному **в межах округи дотичної школи, одначе з виключенням шкільного будинку**". — А тепер на підставі обовязуючого виконного розпорядку з 25. листопада 1938. р. (В. З. Р. П. ч. 94, поз. 637) — „коли в окрузі даної школи нема волосного уряду, тоді оречення куратора слід помістити на видному місці **в осідку солтиса**". — Отже виходить, що на підставі нового виконного міністеріяльного розпорядку, якщо в осідку дотичної школи нема волосного уряду, то рішення куратора має бути вивішене на видному місці в осідку солтиса, не виключаючи шкільного будинку, але не доконче в межах округи даної школи.

Від оречення шкільного куратора прислуговує право рекурсу до Міністра віросповідань та освіти в речинці до 14 днів, одначе рахуючи не від дня доручення оречення представникам батьків, що вносили шк. декларації, тільки від дня вивішення дотичного оречення шкільного куратора в льокалі волосного уряду чи пак на іншому видному місці.

Тому вже від квітня, а найдальше від травня треба кожного дня пильнувати, чи не появиться на таблиці або на якомусь іншому місці оголошень волосного уряду — а де його нема, то на іншому прилюдному місці в осідку солтиса — оречення шкільного куратора про мову навчання в даній школі. В тій цілі треба **щодня** заходити до волосного уряду й оглядати всі важніші прилюдні місця в осідку солтиса, чи десь там не вивішено цього оречення.

Допильнувати того — це найважніша справа з цілої плебісцитової акції. Бо якщо десь там вивісили оречення куратора, а того батьки не доглянули і не внесли до 14 днів відклику до Міністерства освіти, то пропали всі дотеперішні, хочби які великі зусилля за українською мовою навчання в дотичній школі, бо тоді кураторське оречення управосильнюється.

Тому доконче добре припильнувати тієї останньої фази шкільного плебісциту за українською мовою навчання. Очевидно, тяжко допильнувати це одному, тимбільше, що таке оречення шкільного куратора може бути оголошене прилюдно вже у квітні або в травні, але це може статися й пізніше: в червні, липні або серпні, — на всякий спосіб перед новим шкільним роком. Отже треба, щоб кількох людей умовилося і допильнувало цього.

Відклик проти незаконного рішення шкільного куратора вносити до 14 днів, числячи від дати оголошення кураторського оречення на прилюдному місці, до Міністерства освіти і віросповідань у Варшаві через приналежну Шкільну Кураторію, і врештою у спосіб, який подасть дотичне оречення шкільного куратора. (Звертаємо увагу, що тільки до Шкільного Інспекторату і до Шкільної Кураторії можна вносити всякі письма в українській мові; зате до Міністерства треба — по думці закону про мову з 31. липня 1924. р. — вносити письма тільки в польській мові. Тому й відклик проти незаконного рішення шкільного куратора треба вносити до Міністерства віросповідань та освіти по польськи, бо інакше шкільна влада відкине його навіть не розглядаючи, з формальних причин.)

Зразки відкликів до Міністерства віросповідань та освіти проти ріжних випадків протизаконного оречення шкільного куратора подані в книжці „Рідна Школа в ідеї і житті", що її можна набути за 2 зол. у книгарні Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська ч. 20.

Очевидно, зразки подані в цій книжці, можуть мати тільки орієнтаційне значіння і придержуватися їх невільнично не можна. В першу чергу треба звертати увагу **на самі мотиви незаконного кураторського оречення** й опрокидувати його річево та згідно з фактичним станом, придержуючись очевидно приписів закону і вже нового виконного міністеріяльного розпорядку. Відклик може вносити хтонебудь з тих, що вносили шкільні декларації за українською мовою навчання і навіть може внести такий батько, що не вносив шкільної декларації (був тяжко хворий, або не був у громаді і т. п.). Своєчасно внесений відклик буде важний, якщо його підписала тільки одна особа, одначе краще, коли такий відклик попідписувало б якнайбільше українських батьків, або таки всі українські батьки.

Якщо Міністерство віросповідань та освіти відкинуло б своєчасно внесений відклик проти незаконного оречення Шкільної Кураторії і затвердило це оречення, як то бувало вже в переважному числі випадків, тоді проти кожного такого міністеріяльного рішення треба доконче внести до 2 місяців скаргу через адвоката до Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві. Були випадки, що Найвищий Адміністраційний Трибунал уневажнював незаконні рішення шкільного куратора і Міністерства освіти та признавав рацію українським батькам. Тому оборону української мови навчання у школах треба доводити в кожному поодинокому випадку доконче до самого кінця.

Відписи всіх оречень і відкликів пересилати негайно до **Ґенерального Секретаріяту Українського Національно - Демократичного Обєднання у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 6, II. пов.**, який на бажання дасть всі потрібні поради та інформації і буде інтервеніювати у компетентних чинників.

Ґенеральний Секретаріят Українського Національно-Демократичного Обєднання.

Яку заяву зложить амб. Гендерсон?

В Льондоні кружляють поголоски, що амб. Гендерсона прийме мін. Рібентроп в середу рано або вполудне. Ледви чи його прийме канц. Гітлер, бо приготовляється до своєї промови в Райхстагу. Амб. Гендерсон повідомить, що: 1) англійський уряд апробує заяву през. Рузвельта; 2) відкинення 25-літнього пляну замирення доведе до зросту міжнароднього напруження; 3) в Европі дійде до відпруження, якщо Німеччина відкличе своїх добровольців з Еспанії; 4) якщо Німеччина відкине пропозиції през. Рузвельта, Англія введе загальну військову службу.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР НЕ ВЕРНЕТЬСЯ ДО БЕРЛІНА.

Державний секретар закордонних справ Гуль заявив на пресовій конференції, що поворот амб. Гендерсона до Берліна не вплине на приспішення повороту амбасадора Злучених Держав до Берліна.

—o—

ВІДЛОЖЕНА ВІЗИТА МІН. ЧЯНА В БЕРЛІНІ?

Польська преса пише: В політичних колах Берліна кружляють поголоски, що візита мін. Чяна в Берліні відложена. Мін Чяно мав приїхати в середу до Берліна і залишитися до 28. ц. м. аж до засідання райхстагу, на якому канц. Гітлер виголосить свою промову.

—o—

МІН. МАРКОВІЧ ВИЇХАВ ДО БЕРЛІНА.

БІЛГОРОД, ПАТ. Міністр закордонних справ Марковіч відлетів нині в год. 12.15 літаком до Берліна, де зложить візиту мін. Рібентропові. З ним виїхав німецький посол у Білгороді і шеф кабінету міністра.

Нарада у справі загальної військової служби в Англії.

ЛЬОНДОН, 25. 4. ПАТ. Всі англійські щоденники підкреслюють, що вчорашнє засідання кабінету, присвячене обговоренню подробиць прелімінаря буджету, що його внесе нині канцлер скарбу до палати громад, тревало довше ніж звичайно, бо аж 2 год. і 15 хвилин. Преса запевняє, що більшу частину присвячено не буджетові, але справі примусової служби і що кабінет рішив учора ввести в якійсь формі військову службу в Англії. Цю справу поладнає уряд остаточно щойно в середу. Мабуть в четвер пополудні прем. Чемберлен зложить в палаті громад заяву в цій справі. „Нюз Кроні..." пише, що кабінет прийняв засаду введення примусових вправ для молоді, що булоб вступним кроком до заведення пізніше примусової служби в Англії.

—o—

Границі протекторату замкнені для особового руху.

ПРАГА, ПАТ. По думці виданих останніми днями розпорядків границі протекторату замкнено для особового руху як для чужинців, так теж і для громадян протекторату, які виїздять за кордон. Подорожні довідуються про заборону виїзду щойно на прикордонних станціях. Дозволи дають тільки у виїмкових випадках.

Незалежно від тих розпорядків ті, що мають чехословацькі пашпорти та виїздять до Німеччини, мусять подбати про німецьку візу.

—o—

Дальше припиняють діяльність читалень у Журавенщині.

Повітове староство в Жидачеві розвязало на днях знову читальню „Просвіти" в Журавенщині, а саме в селі **Которини**. Цим разом мотивом до розвязання була, як виходить з письма староства, старокозацька пісня „Віє вітер, віє буйний, дуба нагинає", яку молодь співала на своїх самоосвітніх сходинах у читальні. Ця пісня зовсім невинна і нема в ній нічого протидержавного.

Це вже 10-а з черги розвязана читальня в Журавенщині (на всіх 32 в повіті). **(—ро).**

Не вільно опускати рук!

НА МАРГІНЕСІ ВИБОРЧИХ ПРАКТИК.

Впродовж останніх днів ми є свідками нечуваних виборчих практик. Мало є українських виборців, які не одержали б від окружних виборчих комісій рішення, що внаслідок рекламації, які вжили якісь люди, їх зачеркнуть зі спису виборців, і тим самим втратять свої виборчі права. Зновуж тих українських виборців, які не дістали таких рішень, окружні виборчі комісії взивають виказати свої виборчі права, бо ці права їм заквестіонували. Хто — в письмі не подано.

Приступаючи до виборчої акції у Львові, ми не були оптимістами. Ні на один мент ми не припускали, що цю акцію легко і без труднощів переведемо. Ми добре зясовували собі, з ким і з чим мусітимемо у нашій акції боротися. Але важко буде передбачити, що у цій виборчій акції будемо мати до діла з нашим нарушенням закону. А останні масові рекламації це є щось інше, як явне нарушення виборчого закона і надужиття того закона.

Знаємо, як вплинув на українські виборчі сили спосіб поділу міста на виборчі округи. Поминення великого числа українських виборців у списах виборців, а то і не принимання рекламацій українських виборців, а вкінці це масове квестіонування прав українських виборців і вичеркування їх зі списів — це новий удар в українські виборчі сили у Львові.

Але того рода „виборчі методи“ — це обосічний меч. Вдаряючи в українських виборців, аранжери тих „метод“ виявили вже без ніяких обиняків, якими способами думають перевести вибори до міської ради у Львові. Виявили, що не вагаються і не вагатисьмуть уживати всяких способів, хоч би вони навіть колідували зі законом, щоб тільки позбавити тисячі українських виборців права голосування і тим самим недопустити до того, щоб українці м. Львова добули належне їм представництво в міській раді у Львові. І саме завдяки масовому вичеркуванню українських виборців зі списів та позбавлюванню їх права голосування, **вже сьогодні можемо з цілою рішучістю ствердити, що ані скількість відданих в дні голосування українських голосів ані вислід виборів не відповідатиме дійсному станові ані не буде доказом скількости українського населення у Львові.**

А можливість такого твердження вже сьогодні напевно не лежала в інтересі аранжерів тих „виборчих практик“, яких ми є свідками. Та цього вони не передбачили. Не рахувалися вони також і з тим, що така „виборча акція“ не може пройти незамітно. І не пройшла. Стала вона така голосна, що з того приводу заговорила й польська преса, домагаючись, щоб відложити вибори.

Та не зважаючи на всі перепони, українські **виборці мусять дальше боронити свої виборчі права. Не вільно нам опускати рук, нікому НЕ ВІЛЬНО ЗНЕОХОЧУВАТИСЯ АНІ ДАВАТИ ЗА ВИГРАНУ.** Кожний український виборець мусить і дальше точно сповняти доручення, які буде давати Технічний Виборчий Комітет. Бо тільки витревалість і послідовність доводять до цілі.

І тому треба з усіх сил протиставитися всьому, що могло б ослабити активність українського громадянства Львова у виборчій акції. Зокрема треба протиставитися голосам — мовляв: зогляду на того роду виборчі практики не йдім до виборів. Загал українських виборців мусить памятати, що у всіх виборчих справах рішає Український Виборчий Комітет, а виборці мусять виконувати доручення Комітету. Від цього залежить успіх української виборчої акції у Львові.

Тільки Обєднаний Український Виборчий Комітет є у праві рішати про дальшу долю української виборчої акції у Львові і тільки цей Комітет міг би рішити, що українці Львова не будуть брати дальшої участи у виборах у Львові. Як довго нема такої постанови Обєднаного Українського Виборчого Комітету, так довго **ніодин український виборець не може на власну руку відтягатися від виборчих обовязків, які на ньому тяжать.**

Бо цього вимагає загальне добро.

Прес. реф. Техн. Виб. Комітету.

—o—

УКРАЇНСЬКА ХАТА ЗДОБУЛА ПЕРШУ НАГОРОДУ НА ПЛАСТОВІЙ ВИСТАВІ В АМЕРИЦІ.

Як подає українська еміграntська преса, американські пластові відділи побудували на одним зїзді хати ріжних народів. 49. відділ, в якім є українські пластунки, побудував українську хату і за неї дістав першу нагороду від комісії, зложеної з професорів колюмбійського університету.

ЗАКОНОДАТНІ ПАЛАТИ ПРИСТУПАЮТЬ ДО ПРАЦІ.

ВАРШАВА, ПАТ. 26. ц. м. минає 30-денна перерва у працях сойму та сенату, згідно з розпорядком президента. Тепер бюра обох законодатних палат опрацьовують плян дальших праць теперішньої сесії. Цього тижня відбудуться в обох маршалів наради з предсідниками комісій.

Треба сподіватися, що в найближчих днях зберуться соймові комісії, які мають полагодити 26 законопроектів. Сенатські комісії мабуть пічнуть працювати в четвер 27. ц. м. Правнича комісія сенату збереться 27. ц. м., господарські — мабуть 28. ц. м.

ЛЕТУНСЬКА КОМУНІКАЦІЯ МІЖ БЕРЛІНОМ ТА ЦАРГОРОДОМ.

АНКАРА, ПАТ. Турецький міністр комунікації та представник „Люфтганзи“ підписали договір, згідно з яким від 1. червня ц. р. урухомлять постійну поштово - пасажирську летунську комунікацію між Берліном і Царгородом.

ДАНІЯ НЕ ВВАЖАЄ СЕБЕ ЗАГРОЖЕНОЮ НІМЕЧЧИНОЮ.

КОПЕНГАҐА, ПАТ. Як подають офіційно, данський уряд відповів запереченням на німецькі питання, чи Данія вважає себе загроженою та чи впливала на заклик Рузвельта.

—o—

Б. МІНІСТР КОЗМА У ВІЦЕМІНІСТРА ШЕМБЕКА.

Мадярські радіовисильні повідомляють, у гукомовних комунікатах, що віцеміністр закордонних справ Шембек приняв б. мадярського міністра Козму, та подають інтервю мін. Козми для аґенції АТЕ.

—o—

Напрямні політики нового бельґійського уряду.

ЗАЯВА БЕЛҐІЙСЬКОГО ПРЕМІЄРА

БРЮССЕЛЯ, ПАТ. У вівторок пополудні прем. Перльо перший раз станув перед палатою послів та зложив заяву у справі основних напрямних політики свого уряду, яка змагатиме до таких цілей:

1) зберегти національну незалежність, обєднуючи всіх бельгійців,

2) перевести зміну конституції,

3) поправити господарське положення краю.

У закордонній царині уряд продовжуватиме дотеперішню політику незалежности.

ОСТАТОЧНИЙ СКЛАД БЕЛЬҐІЙСЬКОГО СЕНАТУ.

БРЮССЕЛЯ, ПАТ. У вівторок уконституувався бельгійський сенат. 101 сенаторів, вибраних 2. квітня та 44 вибраних 12. квітня докооптували 22 інших, так що тепер сенат складається з 167 членів, а саме:

62 католиків
61 соціялістів
25 лібералів
12 флямандських націоналістів
4 рексістів
3 комуністів.

ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПОВНОВЛАСТИ.

БРЮССЕЛЯ, ПАТ. Після відчитання урядової декларації прем. Перльо предложив парляментові законопроект про спеціяльні повновласти. Цю справу як наглу переслано до окремої комісії, яка зложить у цій справі звіт. В середу рано пічнеться на пленарнім засіданні парляменту дебата над декларацією та повновластями.

Кари за закордонні субвенції на пропаґанду.

ПАРИЖ, ПАТ. Як ми вчора згадували, французький уряд видав декрет для боротьби зі закордонною пропагандою. Постанови того декрету такі:

1) хто дістає в якійнебудь формі гроші зі закордону на політичну пропаганду, підпадає карі вязниці до 2-ох років та гривни до 10.000 франків;

2) всі гроші на підтримку французької преси зі закордону треба зголосити до тижня. Хто не виконає того розпорядку, підпадає карі у висоті 100 до 1.000 франків.

Хто стане королем Сирії?

ЦАРГОРОД, ПАТ. Монархізм здобуває що раз то ширші впливи в Сирії. Як подає арабська преса, вже тепер йдуть переговори між державами, зацікавленими в обсаді майбутнього сирійського престолу. Поки що беруть у рахубу таких кандидатів:

1 князь Абдул Мунем, син б. египетського хедива, що має підтримку египетського короля,

2 емір Фейзель, син короля Савдійської Арабії,

3 емір Зеїд, син померлого короля Іраку Фейсаля, що 1920 р. був сирійським королем,

4 емір Абдулла, реґент Іраку, братанок еміра Зеїда.

ФРАНЦІЯ ЗДОБУВАЄ СИМПАТІЇ В СИРІЇ ТА В ЛИВАНІ.

ЦАРГОРОД, ПАТ. Як подають з Бейруту й Дамаску, окупація Альбанії викликала враження в сирійській та ливанській опінії — тепер у тих краях помітні симпатії до Франції.

Чимало впливових членів найбільшої партії Ватац покинуло її з огляду на нову поставу Франції до сирійських домагань.

З концертової салі.

СКРИПКОВИЙ ВЕЧІР Ю. КРИХА.

В неділю 23. ц. м. відбувся в малій салі Муз. Т-ва Лисенка (четвертий з черги в цьому концертовому сезоні) скрипковий вечір, на якому пригадався нашій музикальній публиці добрий знайомий і гарно в памяти записаний скрипак, п. Юрій Крих. Програма була цікава, зложена майже виключно із творів, так би сказати, „високої концертової аспірації“, — на нашій естраді досі не виконуваних, хочби згадати тільки концерт Чайковського та сонату Баха на скрипку сольо, до того із двома українськими новинами: скрипковою рапсодією Лисенка (не перерібкою фортепіянової її рапсодії) і варіяціями Мейтуса. Із свого не легкого та відповідального завдання концертант вивязався, загалом беручи, переможно. На малі ритмічно-тональні „ухили“ в концерті Чайковського та сонаті Баха не звертаємо уваги, як на інциденти, спричинені нераз випадковими зовнішніми впливами, від яких не вільні ніякі концертанти, особливож скрипкові. Не зважаючи на надто подекуди свобідну ритміку у 1. частині концерту та у фузі Баха — всеж таки провідну лінію обох цих безмірно важких, грандіозних технічною структурою творів удалося виконавцеві вдержати вповні на висоті.

З українських премієр мене більше зацікавила Лисенківська вдячна під скрипковим оглядом рапсодія, хоча в ній мало Лисенківських рисів, ніж модерні мініятурні варіяції Мейтуса, в яких поза кількома шабльоновими бітональними та „брудними“ гармонічними ефектами годі нам доглянути глибшої думки. Щож до відомо, мінливого Дебюсіївськими красками „джерела Аретузи“ Шимановського, то при всій екзотичній його красі і гарному виконанні можна було вичути, що сфера цієї музики ще трохи нам далека.

Фортепіяновий дострій вела відома із своїх гарних піяністичних, зокрема камерально-стичних прикмет, п. **Любчак-Крихова.** Вони виявились особливо у модерністичних жанрах як Аретуза та варіяціях Паганіні-Шимановського, вставлених концертантом у програму замість „Тарантелі“ Венявського. Принагідний оплесками артист виконав „Джміля“ Р. Корсакова і „Колискову“ Шуберта.

С. Людкевич.

З природи і життя.

Новітні методи боротьби з пістряком.

В боротьбі з грізною новотворовою недугою пістряком (раком) пробували лікарі вже віддавна ріжних метод лікування. Аж до кінця минулого століття воно полягало здебільша на операціях недужих, що зголошувалися до поради і в яких розпізнавали пістряка. Операція була тоді єдиним способом, що давав деякі виглади вилікування. Крім пістряків уразу („матиці") ледви третя чи четверта частина пістряків надавалися до операції, а зпоміж тої частини тільки у 30 прц. недужі зовсім виздоровлювали.

Великим поступом у боротьбі з тим лихим новотвором, що нищить органи тіла людини, був рад. Насвітлювання пістрякових гудзів його цілющими променями давало часто незвичайні висліди. Зчасом повстала співпраця двох тих метод насвітлювання з операцією і вона часто дає найліпші висліди. Досвідчені лікарі кажуть, що осягнені тим способом добрі висліди є такі значні, що ледво чи можна вже винайти щось кращого.

Тимчасом всеж ще навіть нині більше ніж половина жінок, що мають пістряка уразу гине передчасно і причиною цього сумного явища є те, що великий процент жінок зголошується за пізно до лікування.

На це звернув увагу вже у 1890 р. директор гінокольогічної клініки університету в Берліні Вінтер. Він заобсервував, що майже дві третини жінок, що нездужають на пістряка уразу, зголошувалися запізно до лікування. Головними причинами цього був часто фальшивий сором жінок перед лікарськими оглядинами, непрослідженa хвороба лікарем, а часто і вплив деяких осіб з рідні чи знайомих, що відраджували жінці операції. Пізнавши ці причини Вінтер станув до боротьби проти цієї загрозливої недуги. Завдяки вмілій пропаганді серед лікарів і жінок зменшився значно відсоток випадків, що зголошувалися запізно до операції.

Часто буває, що дана особа звертається до лікаря щойно тоді, коли виступають хворобові прояви, а лікар стверджує, що тоді вже на операцію запізно. Буває це часто без вини хворої особи. Тому німецькі лікарі пропонують, щоб для запобігання пістряковоі хороби жінки піддавалися раз на рік лікарським оглядинам, бо головно жінки наражені на цю хворобу, що так часто проявляється в їх родних органах.

Далі жінкам, що перебули операцію пістряка слід запевнити по лікуванні у шпиталі відповідні умовини дома, а передовсім багато спокою; найліпше уміщувати їх у спеціяльних відпочинкових домах.

Метода Вінтера боротьби з пістряком розродчих органів жінки, що полягає на відповіднім поучуванні жінок і лікарів, показала свій добрий вплив вже по 30 роках. Розмірно некайліпші висліди дотеперішньої боротьби з пістряком залежать головно не від зросту числа пістряків, що не дають проявів, тільки від надто пізного зголошування пацієнток. Виною тут самі хворі, що легковажать собі хворобові прояви, доки вони є малі або легкі, або ті лікарі, до яких зголошуються по пораду. Тому сьогодні найвназначнішою методою боротьби з пістряком є велика пропаганда дуже вперта і масова, що має на цілі якнайвчасніше розпізнати пістряка, тоді висліди боротьби з тим грізним ворогом людства є найліпші.

—o—

ЖИТТЯ І РІСТ КОРАЛЕВИХ РАФ.

Із дна теплих полудневих морей виростають догори великі кущі морських тварин, коралів. Вони виростають щораз вище і доходять часто до поверхні моря, де завмирають. Часто великі гущавини коралів творять під водою перешкоди для мореплавства, а їх частини, що виступають на поверхню води часто творять малі острівці. Такі підводні ліси коралів звані рафами дають багато цінних вказівок геольогам, що займаються дослідами над скорістю рухів земної шкаралущі, які провадять до обнижки чи підвишки морського дна.

Одначе такі досліди на основі помірів росту коралевих раф були звичайно дуже недокладні не тільки з причин технічних труднощів, але також через неоднакові всюди умовини життя і росту коралевих раф, що залежні від таких чинників, як температура моря, засолення води, осади, що спадають на дно моря тощо. Ось впр. на Фльориді 1 м. рафи наростає 150 років, а на островах Індійського Океану значно скоріш, бо за 35—36 років. Зновуж на атолю (острівчик у формі перстеня, що повстав з коралевої рафи) Фунафуті на Тухому Океані до зросту коралевої рафи на 1 м. треба аж 335 років.

Ті докладні цифри видаються може декому дивні, а проте вони є цілком точні. Їх здобули дослідники зовсім припадково, розсаджуючи динамітом рафові скелі на березі острову Парацель, що лежить у західній частині Полудневo-китайського Моря. Там найшли усередині велике число мідяних монет з часів панування китайського цісаря Чен-Чу (1403—1434). Ті монети були без сумніву розсіяні на дні моря підчас катастрофи корабля на прибережних рафах. Тому, що у китайських хроніках легко можна було перевірити, що мідяні монети з образом цісаря Чен-Чу вибивала китайська карбівня у р. р. 1404 і 1412, легко можна було устійнити дату розбиття корабля. А що монети найшли у глибині 1½ метра від поверхні рафи, — тому на витворення рафового осаду грубости 1 м. треба було 330 років.

СВЕРБЛЯЧКА ШКІРИ.

Сверблячка є цілком нормальним чуттям, яке виступає навіть тоді, коли шкіра цілком здоровша. Однак наука досі ще не означила, на чому полягає це чуття. Знаємо, що це особливе враження, яке змушує нас почіхати дану точку на нашому тілі. Хоч це звичайно прояв природний і не шкідливий, то часто буває він виявом якогось схорення шкіри або внутрішніх органів. До хвороб шкіри, що викликують сверблячку належать лишаї і виприски а проте є багато поважних внутрішніх хвороб, що проявляються сверблячкою. При злій переміні матерії часто витворюються шкідливі складники, впр. мочевий квас, який кружляючи у крові викликує приступ сверблячки. Сверблячка виступає також при жовтаниці, хворобах нирок, при тяжкім схоріннію білих тілець крови, а деколи сверблячка буває вказівкою, що в організмі твориться злобний новотвір.

Поважну ролю при сверблячці відограє деяка нервово-психічна надразливість. Є люди, що відчувають сверблячку тільки тоді, коли про неї мова, інші знову цілком цього не відчувають. Істнують деякі расові нахили, які вниіжнюють шкіру а деколи знову можемо помітити цікаві кліматичні впливи. Дехто відчуває сильні напади сверблячки взимі, інші влітї, що правдоподібно вяжеться із впливом температури, одначе досі наука ще нічого певного не сказала в цій справі. Зате знаємо, що поява сверблячки виступає при всіх поважних розладдях укладу кровоносних судин, впр. при хворобах серця, звапнінню жил, тощо.

Напади сверблячки у старців, нераз такі прикрі, що викликують безсонність, пояснюємо собі розладдям заліз. Очевидно, що лікування вяжеться з причиною, яка викликує сверблячку. Виприски на шкірі вимагають особливого лікування, яке може приписати лікар, а яке приносить полекшу по довшім лікуванню. Бандажування хворого місця ділає додатно, бо запобігає чіханню. В останніх часах впорскують людську сировицю, яка усуває сверблячку цілком або на довший час. Зі засобів уживаних назверх — треба згадати цинковий пудер. Ім

—o—

Первень ч. 93.

Нагороду Нобеля за найцінніші наукові здобутки з фізики за 1938 рік признали молодому (ур. 1901 р.) італійському фізикові Е. Фермі. Цей вчений здобув собі вже давніше велику славу за свої відкриття з ділянки досвідної і теоретичної фізики. Він перший передбачив, що бомбардування первнів невтронами викликує у них важні переміни. Своїми дослідами Фермі потвердив цей здогад. Йому вдалося у 40 ріжних первнях викликати явище промінювання, бомбардуючи їх невтронами.

Найважнішою його заслугою з ділянки теоретичної фізики було опрацьовання т. зв. статистики Фермі-Дірака, математичної методи, що дозволяє передбачити будову атому і всякі переміни, що в ній можуть заходити. І так діючи невтронами на атомові ядра найважчого первня урану, Фермі дістав первень ч. 93, важчий від усіх знаних дотепер первнів. Те відкриття принявучений світ з недовірям, одначе виявилося, що методою Фермі можна дістати не тільки первень ч. 93, але ще важчі, означені як 94 і 95. Вони повстають так, що при бомбардуванні якогось первня невтронами ядро даного первня притримує їх, через що збільшується тягар атому.

Мандрівки сіямських птахів.

Сіямські птахи відбувають троякі лети замість одного, зимового, як наші птахи. Крім звичайних мандрівок у північнім чи полудневім напрямку, вони відбувають також дощеві мандрівки і голодові. Дощеві мандрівки завдячують свою назву тому, що підчас пори дощів у Сіямі, що заступає там зиму, птахи покидають підмоклі околиці і відлітають до сухіших. Голодові мандрівки бувають спричинені посухою; птахи висилають тоді наперед малі гуртки вистежувачів, що знаходять місцевости, де багато поживи. За першими стежами летять міліони інших птахів. Такі мандрівки характеристичні для голубів і папуг.

Як знаходять рад?

Щоб ствердити рад у землі уживають фізики спеціяльних неонових ламп званих „квочками". Вони викликують у залученому до лампи слухальці спеціяльні тони, тим частіші, чим ближче знаходиться рад. При помочі того приладу вдалося віднайти 8 мілiграмів (мг. — одна тисячна грама) раду в однім американськім шпиталі, згублених перед 8 роками. Тоді шпильки з радом дісталися через помилку до старих зужитих бандажів, з якими їх спалили в печі. Тепер „квочка" віднайшла цінні шпильки серед сміття.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Львів – мале місто.

Йду нераз Львовом і груди мої розпирає гордість. Таке велике місто! Камениці — малощо не хмародери, вулиці — малощо не бульвари, людей — малощо не пів міліона! Даш нурка в це муравлище і шукай як голки в копиці сіна! Дві вулиці від дому, в якім живеш ніхто тебе не знає, ніхто тобою не цікавиться, роби що хочеш — до любовної зустрічки включно.

Так менш-більш думає кожний львовянин і хто зна чи не думав би так до смерти, колиб не... самоуправні вибори.

Вони мене одного дня вирвали жорстоко з мого сну про великість нашого коханого Львова.

Приходить до мене знайомий і каже:

— Чи ви знаєте п. Гелену Меллер?

— Поняття не маю. Думаю — якась німкиня. Але ви, пане товаришу, досить дивний чоловік: уявляєте собі, що всі у Львові знаються! Цеж величезне місто! Величезне. Триста пять...

— Помало, помало. Не таке велике, як вам здається. Отже не знаєте такої?!

— Ні.

— А вона вас знає.

— Можливо. Це трапляється в житті.

— Ба. Не тільки вас. Вона знає мене і ще зо триста українців.

— Не розумію, до чого все це говорите.

— Зараз-зараз. Отже я пішов справджувати своє прізвище в списі управнених до голосування. Нема!... Як?! Трицять літ живу у Львові, плачу податки, каси хорих, обезпечальні і т. п., а голосувати не маю права?! Питаю якогось „пішпана", чому мене нема. А „пішпан" каже: „Бо так зізнала пані Гелена Меллер. Між іншим зізнала і про вас і про цілу нашу вулицю.

— А вона мешкає на нашій вулиці?

— Та звідки! Десь на бічній Малої Замарстинівської. Зараз нині виберуся туди запитатися не тільки про те де мене пізнала, але й звідки знає, що я не є громадянином Львова.

— Прошу вас, — кажу йому — запитайте при нагоді і про мене. Направду цікаво звідки вона має такі широкі знайомства.

Знайомий пішов, але двері не спочивали. Раз-у-раз хтось заходив і кожний з тим самим: що не є громадянином улюбленого города, бо так зізнала Келлер, Фішка, Сікорка, Заглобскі, Цєсляк, Трелька, Католік та ікс плюс ипсильон інших львовян.

Потім я сів і щиро зажурився. Що це все доказує?!

Що Львів, моя гордість, Львів, те на мою колишню думку величезне місто, це мала провінціональна діра, в якій себе всі знаменито знають. Знають хто ти, де живеш, кілько маєш літ, якого стану, кілько заробляєш, з ким ходиш а з ким гніваєшся, що їв нині на обід і що будеш їсти на вечерю...

Мало того! Знають навіть, коли ти набув чи стратив право голосу до самоуправних установ!

Зайдеш собі десь у закуток, задоволений, що ніхто тебе тут не пізнає, а перша ліпша Келлер, Фішка чи інша Сікорка побачить і розтрубить по цілому місті, а коли, а з ким, а де, а чого. І халепа готова.

Страшенно мале місто.

Галактіон Чіпка.

Що писало „Діло" 50 років тому

Пятниця, 26. квітня 1889.

ІТАЛІЯ Й АБІСИНІЯ.

„В Італії йде завзята боротьба над тим, чи Італія має скористати з теперішнього положення в Абісинії і зайняти Асмару чи ні. Майже ціла північна Італія противиться тому. Але Кріспі хоче пробувати щастя і думає піддати цю справу під рішення парламенту і має надію, що там здобуде більшість для свого проекту".

ПІСЛЯ ВІДЕНСЬКИХ ЗАВОРУШЕНЬ.

Відень, 26. квітня. Цісар жертвував 1000 зр. для поліціянтів, покалічених підчас віденських заворушень.

АНТИСЕМІТСЬКІ ВІЧА.

Німецько-ліберальна партія вирішила уладжувати в ріжних містах Долішньої Австрії антисемітські віча. Перше таке віче має відбутися у Ст. Пельтен.

З відчитової салі.

ВІДЧИТ ПРО АНГЛІЙСЬКУ ІМПЕРІЮ.

24. ц. м. мав у великій салі львівського університету прилюдний безплатний відчит визначний англійський подорожник Клер Смолвуд „Про силу і засоби англійської імперії". Прелегент приїхав першим літаком, що почав безпосередню щоденну сполуку Льондону з Варшавою; переїзд тривав 6 годин, замість 26, якби взяти найшвидші поїзди. Полк. Смолвуд — довголітній старшина та відомий організатор летунської сили Англії на Далекому Сході. Його імя знають ріжні далекосхідні народи і він переміряв своїми ногами пустиню Гобі, як і неодну частину Індії, Канади та Африки.

Неодин із слухачів міг сподіватися якогось програмового викладу про оборонну силу Англії на випадок війни; тимчасом це був одногодинний, якнайкоротший огляд ріжних англійських кольоній та домінії з їх природними багатствами. Чай, какао, шовк, бавовна, дерево, каучук, золото діяманти, всякі харчі займали у викладі більше місця, ніж те, що слухач уявляє собі автоматично на саму думку про війну: сталь, мідь, вугілля, нафта чи ряди вояків. Тільки хвилинами ми мали нагоду бачити на екрані зразки „колірових" вояків, як вони сторожать деякі важні пункти території під англійським протекторатом; прелегент пояснював, якто представники ріжних племен задоволені своїм тихим життям, а як їх потреба воювати проявляється у зовсім інших формах, ніж у нашій культурі.

Увесь виклад був наскрізь інформаційний, наче поглядова лекція ґеографії. Часом тільки з ледви замітним гумором прелегент кинув фразу про те, що не буде перечислювати всіх овець в Австралії, бо сам не знає, кілько їх там годують, або коли згадав момент, як сидячи за обідом у Кептавні довідався, що робітники знайшли найбільший діямант у світі.

Саля була вщерть виповнена. Між слухачами було багато таких, що не знаючи англійської мови, прийшли подивитися на образки, а може і на представника нації, що панує над найдальшими країнами і морями без великої армії.

НОВИНКИ

27 КВІТЕНЬ

ЧЕТВЕР

Ст. ст. 14. квітня 19..
Мартина, папи.
Лат. Петра Кан.
Сонце: схід — 4.08, захід — 18.36.
Місяць: схід — 11.56, захід — 1.28.

Завтра: 28. квітня. Пятниця.
Ст. ст. 15. Мечислава, Трофима.
Лат. Павла від Хр.
Сонце: схід — 4.06, захід — 81.37.
Місяць: схід — 13.13, захід — 2.00.

—o—

— **В Українськім Лікарськім Товаристві** чергові сходини членів у пятницю 28. квітня ц. р. в год. 7. ввечір у власній домівці. На сходинах реферат лік. Стефана Коржинського п. н. „Трансфузія крови педіятрії". 902

— **Вечір пісень та оперових арій Олени Дмитраш.** Заходом Союзу Українських Професійних Музик відбудеться в неділю 30. квітня в малій салі Муз. Т-ва ім. Лисенка Вечір пісень та оперових арій у виконанні оперової співачки Олени Дмитраш. У програму входять оперові арії таких композиторів, як: Галеві, Маскані, Пучіні, Верді та пісні Чайковського, Рахманінова, Барвінського, Лисенка, Людкевича й Січинського. При фортепіяні д-р Нестор Нижанківський.

— **Традиційне свячене** уладжує чит. „Просвіти" в Знесінні Старім в неділю 30. ц. м. в год. 5-ій пополудні в домівці читальні.

— **Ревізії в Скольому.** Пишуть нам: Спираючись на законі про товариства, сколівська поліція перевела 18. IV. ревізію у філії „Просвіти", „Рідній Школі", „Союзі Українок", забираючи до провірки всі діловодчі книги та квестіонуючи деякі книжки, як сконфісковані (між ін. „Наполеон і Україна" Борщака, „Революція йде" Журби, „Гітлер" Єндика, „Історія української літератури" Возняка й ін.). Командант поліції стверджує ріжні недокладности та неформальности, спеціяльно кладучи натиск на справу доросту. Рівночасно відбулися ревізії у всіх читальнях „Просвіти" сколівської округи та в деяких сільських просвітніх діячів. Не арештували нікого.

— **Не вільно виставляти газетних афішок.** Пишуть нам з Тернополя: Дня 15. ц. м. органи державної поліції заборонили книгарні „Будучности" і всім бюрам часописів у Тернополі виставляти вивіски (афішки) українських часописів з поданням змісту даного числа. На інтервенцію управителя книгарні референт безпеки тернопільського староства заборону потвердив, однак відмовився дати її на письмі. Ця заборона спиняє поширювання часописів, бо люди, призвичаєні вже до афішок, не бачучи їх, переконані, що часопису нема і навіть за ним до крамниці не заходять.

— **У Стрию забороняють вивішувати українські афіші.** Як нас повідомляють зі Стрия, від якогось часу не вільно там чомусь ліпити українських афішів. Підприємства ліплення афішів пояснюють це тим, мовляв, вони дістали заборону ліпити українські афіші в середмісті. Сподіємося, що цю справу відповідні чинники вияснять якслід.

— **В Косові не буде виборів.** В Косові мабуть не буде самоврядних виборів, бо зголошено вже компромісову листу і мабуть уже вішено вже... якої листи не зголосять. На підставі компромісової листи поляки мають 8 мандатів, українці 4 і жиди 4. Поляки мали давніше 5, українці 6, жиди 5.

— **Новий український оперовий „зоряк".** Найновішою ревеляцією Цюріху є молодий співак, українець з походження Карло Роматко, який своїм першим виступом на сцені в ролі Дон Хозе (Кармен) підбив серця цілого Цюріху. На премієрі викликувала публика молодого (всього 26-літнього) співака 17 разів, що зваживши холоднокровність і здержливість цюріхської публики є найкращим доказом великого захоплення тієї публики голосом, повною та мистецьким талантом молодого співака. Роматко ще досі ніде не виступав. Його перший гостинний виступ був саме в Цюріху. Свою карієру почав Роматко від співочих конкурсів у Відні, в яких здобув першу нагороду в 1934 р. Крім учнівських виступів у віденській Академії він публично ніде не виступав. Тепер Роматко вибирається до Італії на три місяці, звідки вернеться до цюріхської опери, з якою підписав умову. Цюріхські, звичайно дуже гострі, музичні критики виписують самі похвали про нового співака. Точніших даних поки що не маємо про нього, його життя та походження.

— **Густота населення Буковини.** На підставі статистичних даних із 29. XII. 1930 р. Буковина мала на території 10.442 км² 853.524 мешканців. Густота населення була 77.1 мешканців на 1 кв. км., значить, перевищала всі провінції Румунії. В чернівецькім повіті було 172.3 мешканців на 1 кв. км.

— **Сильний буревій,** що лютував минулої неділі над західнім німецьким побережжям, заподіяв великі шкоди. Буревій поломив безліч дерев або повиривав їх з корінням, позривав дахи і поперевертав комини. Не менші шкоди

заподіяв між кораблями. І так німецьку моторівку „Багія Бланка", містоти 4.000 тон, загнав буревій на мольо, що ледви не розбилася. Англійський корабель попав на мілину. У гирлі Пінав затонув „Ерік Курт". На Лабі буревій ушкодив гать.

— **За вбивство розносщика часописів** Перед трибуналом окружного суду у Львові відбулася дводенна розправа проти Людвика Гінке і В. Дячека зі Львова за вбивство розносщика часописів Миколи Карлаша на Сиґнівці, якому — як каже акт обвинувачення — підсудні забрали по вбивстві 3.50 зол. У вівторок в год. 1-ій вполудне трибунал видав присуд, яким засудив Леопольда Гінке на 12 років вязниці, його шваґра В. Дячека на приміщення в домі поправи. Жінка Гінке приняла присуд спазматичним плачем.

— **Львівська хроніка.** В готелі при вул. Камінського ч. 7. 61-літня Катерина Дембіцька „ликнула" 90 порошків „когутиків", щоби скінчити самогубством. У важкому стані відвезли її до шпиталю. — В подібний спосіб намагалася скінчити самогубством Ева Бень (вул. Листопада ч. 15), яка зажила кільканацять „когутиків" і напилася денатурату. Її теж відвезла каритка ратункового поготівля до шпиталю. — Максиміліян Громяк повідомив поліцію, що його син Антін Громяк забрав підчас його неприсутности з його помешкання постіль і гардеробу вартости 998 зол. — З крамниці зі шкірами Л. Кольдорфа при вул. Жовківській ч. 22. невідомі злодії забрали шкіри, вартости 3.400 зол. — З помешкання Я. Дольного (Ожешкової ч. 5) невідомі злодії забрали 500 зол. — Під брамою монастиря оо. Єзуїтів при вул. Дунін Борковських підкинула невідома жінка 4-тижневого хлопчика, яким заопікувався міський уряд VI. дільниці.

— **Краєва хроніка.** В Олеші пов. Бучач вибухла пожежа в будинках Михальського. Пожежа швидко поширилася на сусідні будинки і знищила 8 хат та 25 господарських будинків. Влада веде слідство. — В Мишкові пов. Заліщики знайшли на громадській площі тіло дитини. Слідство виявило, що це Катерина Байрак зі сусіднього села Мушкарова вбила свою дитину і закопала її на громадській площі в Мишкові.

— **Число нешлюбних дітей зростає.** В роках 1931. і 1932. було в Польщі 950.000 дітей, з того 57.000 нешлюбних, себто аж 6 %. В останніх роках число нешлюбних дітей значно зросло мабуть тому, що число подруж у Польщі постійно зменшується. Крім того пізніший вік молодих подруж каже теж здогадуватися, що відсоток нешлюбних дітей зростає з року на рік.

— **Згоріло 99 будинків.** У Сольці к. Пілиці пов. Олькуш пожежа спопелила 99 будинків. Слідство виявило, що пожежа повстала від вогню в комині. Вогонь швидко перекидався з будинку на будинок наслідком страшної бурі. Не помогла ратункова акція 12 пожежних сторожей ні недалекий став з водою, бо соломою криті дахи причинилися теж у великій мірі до розміру катастрофи. Без даху над головою опинилося 108 родин. Матеріяльні шкоди сягають 200.000 зол.

— **Летуни згоріли з літаком.** Під Візе в Портуґалії трапилася летунська катастрофа. З невідомих причин літак у повітрі почав горіти і впав на землю. Три члени залоги згоріли з літаком.

— **Знову пожежа на французькому кораблі.** В понеділок 24. ц. м. пополудні вибухла пожежа на старім кораблі „Анжер", що вже від 6-ох тижнів стояв у доках пристані, призначений до розбирання. Внаслідок сильного вітпожежа охопила швидко цілий корабель. Відділи пожежної сторожі вели ратункову акцію аж до вівтірка рано. Пожежа була дуже небезпечна тому, що в сусідстві корабля є склади французького торговельного підприємства з плинним паливом і військові будинки з вибуховими матеріялами. Сам корабель не представляв більшої вартости.

— **Затонуло 6 осіб.** Недалеко порту Ізмаїл на Дунаю затонув човен з 16 особами, з яких 10 осіб удалося врятувати, а 6-ох затонуло.

— **Роковини французької революції.** У звязку зі 150-літтям великої французької революції відбудеться дня 5. травня ц. р. у Версаю свято в честь відкриття Генеральних Станів.

У святі візьме участь през. Лебрен. Посадник Версаю і міністр публичного виховання Зей виголосять в год. 2-ій пополудні промови на подвірю одного з домів, що стоїть саме в тому місці, де в 1789. р. стояла саля засідань Генеральних Станів. З черги в год. 15.30 того самого дня виголосять промови: през. Лебрен і предсідник палати послів Еріо в дзеркальній салі Версайської палати.

— **Будують схови для посольств у Таліні.** У посольстві В. Британії в Таліні будують схов для членів посольства, в якому вони зможуть сховатися перед летунськими нападами. За британським посольством пішли інші посольства в Таліні, що мають свої будинки. Покищо лише совітське посольство не замовило ще будови протилетунського схову. Від 1. травня обовязуватиме в Естонії закон, на основі якого власники всіх домів, в яких є понад 25 помешкань, обовязані збудувати схови для мешканців своїх домів.

— **Глибина Ледового Океану.** В підбігунових околицях є вже 18 місяців ледолом „Седов", де переводить поміри глибини Ледового Океану. Згідно з радіовістками з цього корабля останні поміри виказали, що глибина Ледового Океану сягає 4.700 метрів.

— **Зріст антисемітизму в СССР.** У комсомольській орґанізації в СССР ствереджено сильний зріст антисемітизму, зокрема на Сов. Україні. У винницькій окрузі комсомольці просто усувають жидів зі своєї орґанізації. Місцева „Більшевицька Правда" повела гостру акцію проти жидів, обвинувачуючи їх за протипартійне становище до історії комуністичної партії. Зріст антисемітизму викликав велику тривогу у провідників комуністичної партії, бо в останньому часі невідомі напасники бють жидів-комсомольців і напасників не вдається викрити.

—o—

Спорт.

БІГ СОКОЛІВ.

Сокільські гнізда Львова уладили свій біг на Кайзервальді. Старт і мета при площі Сокола IV. До бігу зголосилося поверх 100 сокілок і соколів.

Висліди в поодиноких групах такі:

Біг побратимів 5 км.: 1) Залізняк (С-Б) 14:15,0 мін., 2) Соколовський (С-Б) 14:20; 3) Щабель (С-Б); 4) Гриців (С. III); 5) Ковальський (С-Б); 6) Магуль (С-Б); 7) Лебішак (С. IV); 8) Левицький (С-Б); 9) Цимбалістий (С. II).

Біг посестер 1 км. (стартувало 25): 1) Павлишин (С. IV) 8:07 мін.; 2) Кобзир (С-Б) 8:22; 3) Крива (С. IV) 8:25; 4) Скрипшевська (С V) 8:34; 5) Камецька (С. V); 6) Дацко (С. II); 7) Зачкевич (С-Б); 8) Климків (С. II); 9) Левицька (С. II); 10) Павлишин (С. IV).

Біг 2.500 м. (стартувало 50 осіб): 1) Вовк (С. V) 9:02, 2) Семко (С. V) 9:06); 3) Ваврицюк (С. III); 4) Миколаїв (С. V); 5) Романишин (С-Б); 6) Демчишин (С. III); 7) Мельник (С. V); 8) Кишай (С-Б); 9) Кузик (С-Б); 10) Гисяк (С. III).

У дружиновому точкуванні (на 6 місць) на перше місце висунувся **Сокіл-Батько (26 точок);** друге місце заняв несподівано **Сокіл V (17 точок);** 3) Сокіл IV (10 т.); 4) С. III. (9. т.); 5) С. II. (1 т.).

БІГ НАВПРОСТЕЦЬ „ОРЛІВ".

„Орли" уладили весняний біг навпростець для ремісничо-робітничої та купецької молоді. Висліди бігу були такі:

У бігу на 800 м. для молоді — переміг **Антонів** у часі 2:55 м., 2) Кіцюк 3:10, 3) Змий 3:23, Козоріс, 5) Чорний.

Біг 1000 м: 1) Сечик 4:22, 2) Міньо 4:23, 3) Лановий 4:24; 4) Кушнір.

Біг 1500 м. — закінчився перемогою **Яворського,** в часі 5:40, що приїхав на цей біг із **Дроздович** (Городок); 2) Малерик 6:02, 3) Семенко, 4) Козоріс Р., 5) Камінський, 6) Ріп, 7) Сухінський.

Біг 5 км.: 1) Козоріс Ст. 21:15 мін., 2) Мос 21:59, 3) Маркович 22:30.

ЛУГ—ГАПОЕЛЬ 3:0 в.о.

Луг виграв вокевером із Гапоелем, який відмовився приїхати на ці змагання з Горарка.

ЛУГ—ЛЕХІЯ II. 1:1 (0:6).

Товариські змагання закінчилися успіхом Лугу. В Лузі д. добре грала середуща трійка нападу.

ЧЕСЬКА ЛІГА: В. Жіжков—Лібень 3:2 (3:1).

ІТАЛІЯ: Навара—Модена 3:0; Мілано—Амброзіяна 1:0; Манца—Венеція 2:1; Торіно—Лівярно 4:2.

ВІДЕНЬ: Адміра—Мангайм 3:0; Франкфурт—Вісния 4:2.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Леся Українка: ТВОРИ, том IV.: Драматичні поеми, діяльоги, драми. Львів 1939 (Українська книгоспілка) сторін 358. Зміст: Оргія, Прощання, Три хвилини, В дому роботи, Айша та Мохаммед, Блакитна троянда, Б. Якубський: Оргія, Б. Романенчук: Два любовні діялоги, І. Ямпольський: Три хвилини, Б. Якубський: В дому роботи, П. Рулін: Перша драма Лесі Українки, Примітки і пояснення.

о. Йосип Бен Ч. Пр. Ізб.: НІЧ У КВІТКАХ. Поема в 1 дію у 8 сценах. Авторизований переклад з фламандського. Видавничий Інституту „Добра Книжка" Львів, 1936. 16-ка, стор. 82.

А. А. Каминская: ФАТА МОРГАНА ЛИ УКРАЙНА? Београд. Ст. 12.

Юра Шкрумеляк: УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР ПІД АЛЬКАЗАРОМ. Правда й уява двох палких сердець. Оповідання. Видавництво „Добра Новина", Львів, 1939. 16-ка, стор. 14.

Театри.

Великий Театр.

Середа 26. 4. год. 7.30 „Оборона Ксантипи".

Четвер 27. 4. год. 7.30 „Наше місто".

Театр Ріжнородностей.

Середа 26. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Четвер 27. 4. год. 7.30 „Варшавські пятенята".

Український Театр ім. І. Котляревського.

МОСТИ ВЕЛИКІ:
26. IV. Циганське кохання.
27. IV. Слово о полку Ігоревім.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

САМБІР, саля Української Бесіди:
26. 4. Безталанна.
27. 4. За молдавський пруттіл.

КІНА.

АМПІР: „Вакації" (Катерина Гепборн, Гейрі Грант).
АПОЛЬО: „Буйність молодости".
АТЛЯНТИК: „Довкола світа за 25 сантимів" (Фернандель).
БАЙКА: „Промені зглади", „Пан із міліонами".
БАЛТИК: „Страх перед скандалом", „Жовтий пірат".
ВАНДА: „Не знала кохання" і „Місто у вогні".
ҐРАЖИНА: „Чотири дочки".
ЕВРОПА: „Володарка".
КАСІНО: „Великий вальс" із Люізою Райнер.
КОПЕРНИК: „Панни на відданні" (Діна Дарбін) і кольорова гротеска.
МАРУСЕНЬКА: „Лист до матері".
МЕТРО: „Пригоди Робін Гуда з Еррель Флинн.
МІРАЖ: „Сестри Кле".
МУЗА: „Марія Антоанета".
ПАЛЯС: „Волоцюги" (Щенько ...ко).
ПАКС: „Трафальгар".
ПАТРІЯ: „Нічні метелики".
РАЙ: „Забута мельодія.
РІЯЛЬТО: „Ґібральтар".
РОКСІ: „Остання дія помсти".
СВІТ: „Зрадник", „Більше ніж секретарка".
СВЯТОВИД: „Погоня", „Стрілець із Бенгалю".
СТИЛЕВЕ: „Засуджениці" та ревія.
ТОН: „Нині вечором у Ріца", „Местник".
УТІХА: „Баталія безбоязких" і ревія.
ХИМЕРА: „Знахарева дочка" (Павля Веселі).

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська ч. 5)
„Японія ч. II."

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Середа, 26. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Муз. з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Добридень наймолодшим: „Пригоди ляльки з ганчірок" Ґерті Ворена, пісеньки та мельодії для дітей, 11.00 Для шкіл: Географічна загадка для старших дітей, 11.25 Банджо та ґітара, пл.. 11.57 Сигнал, 12.03 Полудн. авдиція, 14.00 Симф. музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 15.00 Для молоді: Концерт орх., 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Будучність людей із торговельною освітою, 16.35 Спів, форт., 17.00 Військ. відчит, 17.15 Інструментальні сонети, поет.-муз. монтаж, 17.56 Авд. 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: Відповіди на листи дітей, Рацлавіцька панорама, 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Монтуємо звуковий тижневик, 19.05 Орх., розр. концерт, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Шопенівський концерт, 21.00 Про Красінського, 22.05 Спорт, 22.10 Камеральний вечір, сопр. форт. (у програмі Гіндеміт, Шостакович, Кофлер), 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

Четвер, 27. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, Популярна музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Пісеньки Носковського, муз. поранок для вселюдних шкіл із поясненнями, 11.25 Легка музика на екзотичні теми, пл., 11.57 Сигнал, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.000 „Історія про Івася і Катрусю" гутірка для молоді, 15.15 Клопоти та ради: Сучасна жінка, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Про земельну реформу, відчит для ліцеальної молоді, 16.40 Органовий ресітал, 17.10 Інформації, 17.15 Жива лябораторія, 17.25 Концерт орх. і хору, 18.00 Актуальність, 18.10 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.15 Пісні у вик. хору, 18.35 Авд. про Монюшка, 19.25 Розр. концерт, орх., сопран, 20.00 Для села, 20.15 Розр. концерт, 20.40 Веч. денник, метеорольоґ. комунікат, сніговий комунікат, спорт, програма на завтра, 21.00 Скрипк. ресітал Шандора Вега, 21.40 „Лівтан" фрагм. із повісти Ю. Бандровського, 22.00 Спорт, 22.05 Трансм. з життя, 22.25 Трицять літ журналістичної праці Каз. Рихловського, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

Пятниця, 28. квітня 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині: „Як приймати літнисьоких гостей", ради, вістки, музика з пл., 11.00 Із життя вояків, авд. для старших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14. Інформаційна газетка в українській мові. 14.10 Музика Монюшка з пл., 14.30 Відчит про Кіріє-Склодовську, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Мрії про крила (Леонардо да Вінчі) авд. для молоді, 15.25 Спортовий порадник, 15.35 Сальон. орх., 16.00 Попол. денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Гутірка з хорими, 16.35 Моцарт: Дівертіменто на два клярнети та фаґот, 17.00 Найвищі та найнижчі температури, 17.15 Віольончеля, 17.45 Біжучі вістки з міста та провінції, 17.50 Камеральний концерт: Давня музика, 18.30 Старосвітський курант, 19.00 Розр. концерт, орх., пісеньки, тенор, 20.00 Плекання лікарських ростин, Актуальна хліборобська гутірка, 20.15 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольоґ. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. концерт, орх., форт., 22.30 Імперіяльні герої, літер. нарис, 22.45 Музика з пл., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Середа, 26. квітня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Симф. концерт, 21.15 Оперектові мельодії, БЕРОМІНСТЕР 21.30 Швайц. нар. пісні і танки, БУДАПЕШТ 20.05 Концерт, 21.00 Танк. муз., 22.00 Бетовенівський концерт із участю Доганія, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, **19.50 Українські вістки,** 20.15 Симф. концерт, 21.50 Орг. музика, 22.30 Розр. музика, ГАМБУРҐ 15.25 Балетові мельодії, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Музика, 19.15 Камер. хор, 20.15 Оперет-кові мельодії, 21.00 „Із усього світа" репортажі, КЕЛЬН 18.30 Форт. ЛЯҐТІ 19.00 Хор, МІЛЯНО 17.15 Віол., 21.35 Концерт форт. дуету, 22.30 Розр. муз., РАДІО ПАРІ 18.15 Віол., 19.30 Форт., 20.30 „Весна в Парижі", розр. програма, 22.00 Симф. музика, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 „Фіор ді Кампо" оп. Контеджакоми, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Флет, 19.15 „Веселі куми з Віндсору" оп. Ніколая.

Четвер, 27. квітня 1939.

БЕРЛІН 16.50 Пісні на баритон і смичк. квартет, 19.45 Веч. гомін, 20.15 Танк. музика, БРЮСЕЛЬ ФЛЯМ. 20.00 „Польська кров" оп. Недбали, ВІДЕНЬ 18.30 Симф. орх., хор молоді і сол., **19.50 Українські вістки,** 20.15 Вечір танку, ГАМБУРҐ 20.30 „Сорочинський ярмарок" оп. Мусорґського, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Камер. концерт, 18.15 Сучасні пісні, 20.10 Брамсів фестіваль, КЕЛЬН 20.30 Бетовенівський концерт, ЛЯҐТІ 16.00 Легка музика, 20.05 Концерт солістів і орх., МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 „Трубадур" оп. Вердія, ПАРІ ПТТ 18.00 Скрипка, РАДІО ПАРІ 19.00 Після комунікату орх. концерт, 20.30 Опера, РИМ 17.00 Танк. музика, 21.00 „Джанні Скікі" оп. Пучінія, 21.45 Розр. концерт, СОФІЯ 17.00 Популярна музика, 19.30 Орх., 22.00 Легка і танк. музика.

Пятниця, 28. квітня 1939.

БЕРЛІН 17.00 Солісти, 19.00 Мельодії Шпана, 20.15 Розр. музика, БЕРОМІНСТЕР 19.40 Швайц. військ. марші, 20.30 „Перші люди" оп. Р. Стефана, 21.55 Весела музика, БУДАПЕШТ 17.10 Джез, 18.35 Форт., 19.30 Опера, 22.40 Комунікати в ріжних мовах, ВІДЕНЬ 15.30 Брамсові пісні та баляди, 19.00 Нар. музика, **19.50 Українські вістки,** 20.15 Музика, 21.00 „Перемишль" драматична авд. Вольфґанґа, ДАЯТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. концерт, 18.35 Сольо на траутоніюм, 20.15 Камер. концерт, 22.30 Соната ц-дур на ґамбу та клявесин Генделя, ЛЬОНДОН РЕДЖ. 19.30 Російська камеральна музика, 21.15 Година сміху, 22.15 Нім. комунікат МІЛЯНО 20.35 Розр. музика, 22.30 Віол. ресітал, ПАРІ ПТТ 18.05 Скрипка, 20.30 Симф. концерт, РАДІО ПАРІ 18.15 Пісні, РАДІО РОМАНІЯ 19.35Опера, РИҐА 17.25 Камер. муз., 19.15 Лотиська музика, 20.35 Орх., спів, РИМ 21.00 „Федора" оп. Джордана, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 18.15 Популярна муз., 19.00 Форт., 19.30 „Манон" оп. Масканія, ШТУТҐАРТ 19.00 „Валькірія" оп. Ваґнера.

Біржа.

Львів, 25 квітня 1939

ГРОШІ

Бельги бельґ. 89·67—89·4?, Доляри америк. 5.32·50—5.32·50, Доляри канад.—5.26·00—5.29·00, Фльор. гол. 280·85—282·82 Франки франц. 14·02—14·14, Франки шв. 118·30—119·30, Фунти англ. 24·97—24·96 Ґульд. данц. 99·75—100·25 Кор. данськ. 110·65—111·43, Корони норв. 124·40—125·52 Корони шведські 127·5 —128·67, Ліри іт. 17·00—16·90, Марки фінляндські 11·00—11·03 Марки нім. срібні 79·50.

Акції.

Банк Польський 115·00, Цукор 38·00 37·25, Вугіль 37·00—37·00, Ліль поп 92·00 91·00. Моджеїв 21·00—21·5., Островець 80·00—81·00, Стараховичі 56·50—57·00, Жирардів 63·50—63·00, Габербуш 67·50.

Папери.

4 і пів внутрішня 61·50. 3 інвестиційна 1 ем. 83·00, серія 87·00—00·00. 2 ем. 81·50 серія 00·00—85·00, 5 конверсійна 64·00 5 колійова 00·00—63·00, 4 прем. дол. 41·25 4 консолідаційна 63·00—62·50.

Тенденція вдержана.

ЗБІЖЕВА БІРЖА.

Львів, 25. квітня.

Жито І. стандарт	14.50—14.75
Жито II. стандарт	14.00—14.25
Пшениця черв. одностайна	22.00—22.25
Пшениця черв. збирана	21.00—21.25
Пшениця біла одностайна	22.00—22.25
Пшениця біла збирана	21.00—21.25
Мука пшен. разова 0.95%	26.75—27.75
Мука житна разова 0.95%	19.00—19.50
Отруби житні з перем. станд.	10.75—11.00
Мак синій	93.00—95.00
Мак сірий	85.00—90.00

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, дня 25. IV. 1939.

1 кг. масла дес. бльок	3.05
1 кг. масла дес. бочк.	3.10
1 л. молока	зол. 0.17—0.18
1 кг. яєць	зол. 0.90

Тенденція на масло й молоко вдержана; на яйця знижкова.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Diło", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Diło", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.